

Visie Recreatie en Toerisme Noord-Holland

Zoals in het Coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken!' staat, stelt de Provincie Noord-Holland een visie Recreatie en Toerisme op. Om te komen tot een gedragen visie organiseerde de provincie in juli en augustus een aantal online gesprekstafels om met maatschappelijke partners in gesprek te gaan rondom verschillende opgaven. Eén van de thema's was: een duurzame toekomst voor de sector. In dit document vindt u de gespreksnotitie en de hoofdlijnen uit de gesprekstafel over dit onderwerp.

Duurzame toekomst voor de sector

Gespreksnotitie

De opgave 'duurzame toekomst sector' richt zich op de uitdagingen die op het ondernemende deel van de sector afkomen. Onder duurzaamheid verstaan we:

- economische duurzaamheid, gericht op een toekomstbestendig verdienmodel en het optimaliseren van de winstgevendheid van de sector op de lange termijn;
- sociale duurzaamheid, zoals toegankelijkheid van voorzieningen voor mensen met een beperking, het bieden van banen en ontwikkelperspectief voor mensen die werken in de sector en de bijdrage van de sector aan maatschappelijke opgaven zoals leefbaarheid op lokaal niveau; en
- ecologische duurzaamheid, het verkleinen van de ecologische 'foodprint', door gebruik van schone energie, minder afval, circulair bouwen en duurzaam consumeren.

De opgave: wat is er aan de hand?

- **[Corona]** Corona zorgt voor een schok voor de toeristisch-recreatieve sector. De effecten van de lock down en de beperking van de anderhalvemetersamenleving op vraag- en aanbod in de sector zijn nog niet in zijn geheel te overzien en zullen nog lang voelbaar zijn.
- **[Inspelen op de vraag]** Voor de sector is het belangrijk om te bepalen op welke doelgroep zij zich richten en de bestemming voor die doelgroep te optimaliseren. Ondernemingen moeten continu blijven inspelen op de veranderende wensen van de gast en zorgen dat zij zich onderscheiden van hun concurrenten. De toeristisch-recreatieve markt kent een hoge dynamiek en er is veel concurrentie. Verwachtingen van bezoekers lopen verder uiteen. Toeristen en recreanten zijn in toenemende mate op zoek naar beleving en betekenis tijdens de vrijetijdsbesteding. Voor de toeristisch-recreatieve sector komt de focus daardoor, naast gebruikswaarden, ook te liggen op attractie-, en belevingswaarden, en wordt de schaal van de bestemming belangrijker.
- **[Verduurzaming]** Voor de toeristisch-recreatieve sector is verduurzaming een belangrijke opgave. Naast het benutten van de economische meerwaarde van de sector voor de regio zijn ook schoon vervoer, duurzame consumptie en verduurzaming van gebouwen en terreinen (circulair en energieneutraal bouwen, natuurinclusieve recreatie) belangrijke uitdagingen.
- **[Innovatie en winstgevendheid]** Innovatie en verbeteren van de winstgevendheid van de sector zijn belangrijke uitdagingen voor de duurzame toekomst. De invloed van boekings- en kortingsplatforms groeit, waardoor instellingen en ondernemingen een deel van hun omzet zien wegvloeien.
- **[Samenwerking]** De sector kent een grote mate van versnippering en weinig structurele samenwerkingen.

Wat is de ambitie van de provincie Noord-Holland

- De provincie wil dat in al haar beleid duurzaamheid een leidend thema is.
- In het Coalitieakkoord 2019-2023 heeft de provincie zich de ambitie gesteld dat heel Noord-Holland profiteert van recreatie en toerisme. Het creëren van duurzaamheid, op alle fronten, is daarbij een belangrijke voorwaarde. Economische, sociale en ecologische duurzaamheid zijn een belangrijke factor voor het bereiken van die ambitie.

Vragen

1. Herkent u zich in deze opgaven? Wat zijn volgens u de belangrijkste opgaven voor het garanderen van een duurzame toekomst voor de sector, op dit moment en voor de (middel)lange termijn (2030)?
2. Wat doen jullie zelf al op het gebied van ecologische duurzaamheid? Zien jullie hier een mogelijke rol voor de provincie en zo ja, welke?
3. Wat doen jullie zelf al op het gebied van sociale duurzaamheid? Zien jullie hier een mogelijke rol voor de provincie en zo ja, welke?
4. Wat doen jullie zelf al op het gebied van ecologische duurzaamheid? Zien jullie hier een mogelijke rol voor de provincie en zo ja, welke?
5. Hoe kunnen we partijen in de sector helpen om te innoveren? Welke innovaties zijn nodig volgens u?

Hoofdpijnen uit de gesprekstafel duurzame toekomst

Economische duurzaamheid en innovatie

- Ondernemers en andere aanbieders worden / zijn hard geraakt door Corona. Dit heeft risico's voor het voortbestaan van de onderneming, voor investeringen in o.a. innovatie.
- De [Green Key](#) is een belangrijk label voor duurzaam ondernemen in deze sector.
- De financiering van zowel landschap als het beheer en onderhoud van voorzieningen in de natuur- en groengebieden is een opgave.
- We zien een beweging om kosten voor beheer van het landschap te verhalen op ondernemers, maar het MKB heeft het al zwaar genoeg, beheer van publieke voorzieningen kan niet voor een groot deel op hun schouders komen.
- Nieuwe mogelijke financieringsbron voor landschap en recreatievoorzieningen is de koppeling met duurzame energie (inkomsten uit windmolens of zonnepanelen).
- Innovatie wordt soms bemoeilijkt door ruimtelijke regelgeving. Er is behoefte aan experimenteerruimte voor ondernemers in het buitengebied.
- Voor innovatie is samenwerking tussen ondernemers, overheid en onderwijs (kennisinstellingen) (3O's) van belang. Met concrete hulp (bijv. vouchers) en goede voorbeelden kunnen ook ondernemers die wel willen maar een drempel over moeten gestimuleerd worden.

Sociale duurzaamheid

- De ene vorm van toerisme heeft meer impact op leefbaarheid dan de andere vorm. Als je maximaal inzet op werkgelegenheid moet je misschien een grotere impact accepteren. Maar zet je inwoners voorop, dan moet je daar ook naar handelen.
- Voor sociale duurzaamheid zijn o.a. inclusiviteit en sociale werkplaatsen van belang.
- Ook toegankelijkheid van voorzieningen voor mensen met een beperking.

Ecologische duurzaamheid

- Koppelen van recreatie en toerisme met natuur. We moeten dat minder als twee tegenstrijdigheden zien en meer als kansen om elkaar te versterken. Zonering is daarvoor een belangrijk middel. En het vinden van ondernemers die de kwaliteiten van een gebied kan benutten voor een goed verdienmodel waar ook de natuur bij gebaad is.
- Er zijn kansen voor duurzame energie. Naast financieel ook in meervoudig ruimtegebruik, bijv. door parkeerplaatsen te overdekken met zonnepanelen.
- Betrekken van bezoekers voor het stimuleren van duurzaam bedrag is van belang, bijvoorbeeld zwerfvuil brigade, verantwoord gedrag in de natuur.
- Voor verblijfsrecreatie is verduurzaming van het vastgoed van belang, wat ook een kans is voor revitalisatie.

Rol van de provincie en aandachtspunten voor de visie

- Als rol van de provincie wordt genoemd het initiëren van structurele samenwerking gericht ook op de integrale aanpak. Samenwerking (3O's) is een voorwaarde voor het creëren van een duurzame toekomst. Daarnaast is samenwerking met andere beleidsvelden van belang, omdat toerisme en recreatie raken aan veel andere thema's.
- De provincie heeft volgens de deelnemers een rol in het creëren van de juiste randvoorwaarden: bijv. inzicht in de vraag van de bezoeker, ontwikkelen van een druktemonitor.
- Het bij elkaar brengen en verspreiden van kennis kan ook een rol zijn van de provincie (bijv. over natuurinclusieve recreatie, financiering van recreatie vanuit duurzame energie). Houd wel rekening met de netwerken die er al zijn. IVN heeft bijvoorbeeld netwerken van ondernemers in de nationale parken en Recreatie Noord-Holland heeft een netwerk van bedrijven in Spaarnwoude.
- Provinciale bijdrage aan voorlichting en communicatie naar bezoekers is gewenst. Evenals het financieren van publieke recreatievoorzieningen, landschap en natuur.
- Breng de samenhang van de visie recreatie en toerisme met beleid van andere provinciale thema's in beeld. Plus wat de provincie gaat doen om integraal op te trekken en kansen te realiseren.